

Nr 97

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för budgetåret 1963/64 till åtgärder mot silikos, luftföroreningar och tobaksrökning jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

I propositionen nr 77 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för den 1 mars 1963, framlagt de förslag som framgår av följande redogörelse.

Beträffande detaljerna i förslagen torde utskottet få hänvisa till propositionen.

1:o) **Silikosförebyggande verksamhet.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Silikosförebyggande verksamhet för budgetåret 1963/64 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kr.

Något anslag för detta ändamål finnes icke uppfört i riksstaten för innevarande budgetår.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Edström* och *Nyman* (I: 698) och den andra inom andra kammaren av fröken *Elmén* och herr *Westberg* (II: 854), i vilka hemställts att riksdagen vid behandling av förevarande proposition måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära att förslag utan dröjsmål föreläggas riksdagen till åtgärder för att tillgodose lokalbehovet för statens institut för folkhälsan.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 854.

Utskottet. Silikosen utgör alltjämt ett allvarligt hälsoproblem på många arbetsplatser. Utskottet har också tidigare understrukit vikten av energiska insatser för bekämpandet av denna sjukdom. I sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 11 år 1962 (p. 14) förordade utskottet en närmare utredning om vilka åtgärder som bör vidtagas för att effektivisera kampen mot sjukdomen. Utskottet hälsar med tillfredsställelse föredragande statsrådets förslag om en sådan utredning. Vad föredragande statsrådet anfört och föreslagit i fråga om målsättningen och bedrivandet av den ifrågavarande utredningen kan utskottet biträda. Undersökningen bör således avse att utreda på vilka arbetsplatser allvarlig risk för silikos f. n. föreligger och på

1 — Bihang till riksdagens protokoll 1963. 6 saml. Nr 97—99

vilket sätt fortlöpande kontroll av silikosfarlig verksamhet skall äga rum. Den föreslagna medelsanvisningen för tillfälliga personalförstärkningar vid statens institut för folkhälsan och arbetarskyddsstyrelsen ävensom för anskaffning av inventarier och förbrukningsartiklar m. m. för angivna ändamål kan utskottet ävenledes godtaga.

Med anledning av det i motionerna I: 698 och II: 854 framförda yrkandet om förslag till åtgärder för att tillgodose lokalbehovet för statens institut för folkhälsan vill utskottet erinra om att, enligt vad utskottet inhämtat, byggnadsstyrelsen i april 1963 till Kungl. Maj:t inkommit med skrivelse i ämnet. Utskottet förutsätter därför, att Kungl. Maj:t, så snart möjligheter därtill gives, kommer att framlägga förslag till riksdagen i denna fråga. Motionsyrkandet synes därför inte böra föranleda någon riksdagens åtgärd.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må till *Silikosförebyggande verksamhet* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kr.;

II. att motionerna I: 698 och II: 854 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

2:o) **Utredningar m. m. rörande luftföreningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Utredningar m. m. rörande luftföreningar för budgetåret 1963/64 under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kr.

Något anslag för detta ändamål finnes icke uppfört i riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet anser i likhet med föredragande statsrådet, att en effektivisering av statens insats i kampen mot luftföreningarna bör företagas på det organisatoriska planet. Utskottet tillstyrker därför i enlighet med föredragande statsrådets förslag, att en statens luftvårdsnämnd inrättas i anknytning till statens institut för folkhälsan.

Utskottet, som godtager den föreslagna medelsanvisningen för ändamålet och som inte heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad föredragande statsrådet anført och föreslagit, hemställer,

att riksdagen må till *Utredningar m. m. rörande luftföreningar* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 250 000 kr.

3:o) **Åtgärder mot tobaksrökning.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att till Upplysning om tobaksrökningens skadeverkningar för budgetåret 1963/64 under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Något anslag för detta ändamål finnes icke uppfört i riksstaten för innevarande budgetår.

Utskottet finner det motiverat, att i likhet med vad föredragande statsrådet föreslagit medel anvisas för upplysningsverksamhet rörande vådorna av tobaksmissbruk och att denna verksamhet i första hand inriktas på ungdomen. De i propositionen förordade riktlinjerna för verksamheten liksom den föreslagna medelsanvisningen för ändamålet kan utskottet godtaga. Utskottet finner således att medicinalstyrelsen i egenskap av centralorgan för upplysning på hälsovårdens område bör ha ansvaret för verksamheten och att styrelsen vid planeringen och genomförandet av kampanjen och liknande åtgärder bör samråda och samverka med statens ungdomsråd. Medicinalstyrelsen bör, såsom föredragande statsrådet framhållit, också taga kontakt med andra berörda myndigheter och organisationer.

Utskottet, som jämväl i övrigt kan ansluta sig till vad föredragande statsrådet anfört och föreslagit, hemställer,

att riksdagen må till *Upplysning om tobaksrökningens skadeverkningar* för budgetåret 1963/64 å driftbudgeten under femte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

Stockholm den 7 maj 1963

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Närvarande: se under utlåtandet nr 99.